

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

1956 йил 4 январдан нашр этила бошлаган

1996 йили

ҲАФТАЛИК ГАЗЕТА

ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ • СОТУВДА НАРХИ ЭРКИН

7 июн, № 23 (3360)

ТАРАҚҚИЁТ Йўллари

Қашмида ҳам, ҳозирда ҳам қулай ва яқин йўлларнинг аҳамияти бекиниб... Жаҳон тараққиётини давлатлар ва минтақаларда йўлларнинг тасаввур этиб бўлмайди. Йўллар тараққиётини ҳаракатлантирувчи, унга туртки беришчи бўлиб қолган. Шунинг учун ҳам бизнинг қадим юртимиздан утган Буюк Ипак йўлининг умуминсоний тараққиётини урғи муносиб баҳолашни келмоқда. Вужудга келган янги тарихий шароитларда бу йўлни тиклаш, уни умуминсоний муносабатлар ва мулоқотлар йўлига айлан-тириш ташаббуслари илгари сурилмоқда.

Жаҳоннинг улғу йўлларида тушаш манзиллар, улкалар ҳамона обод бўлиб, гуллаб-яшнаган. Бирор сабаб билан ана шундай улғу йўллардан узалиб қолган улкалар таназзулга юз тутган. Бунга тарихда мисоллар кўп. Собиқ шурулар тузуми даврида бизнинг Ўзбекистонимиз жаҳоннинг ана шундай улғу йўлидан узиб қўйилган, барча йўлларимиз собиқ Итти-фонинг марказий шаҳарлари орқали ўтган. Бу фақат иқтисодий жи-ҳатларини эмас, балки сиёсий жиҳатларини ҳам қўзда тушиб амалга ошириб келинган ва пухта ўйланган мустамакачилик сиёсатининг нати-жаси эди.

Ўзбекистон мустақилликка эришган дастлабки давларинанок жаҳонга уз йўлларимизни очинга катта аҳамият бера бошлаган. Дунёнинг бир қатор сановат ва маданият марказларига туғридан-туғри ҳаво йўллари очил-ди. Коммуникация тармоқларини ривожлантиришга астойдил киришил-ди. Сунгра энг яқин денгиз йўлларида олиб чиқадиган транспорт магис-траларини барпо этиш бўйича халқаро лойиҳаларга уз хиссамизни қўша бошлаган. Келажакда Ўзбекистонни жаҳоннинг барча сарҳадлари-га энг яқин масофалар билан боғловчи янги йўлларнинг режалари ва лойиҳалари устида изланишлар бошлаб юборилди.

Мана орадан беш йил ҳам ўтмай туриб, мустақил Ўзбекистон узнинг жаҳонга чиқувчи бир неча муқобил йўлларига эга бўлди. Шу йўлнинг май ойида ишга туширилган ва қурилишида Ўзбекистон йўлсозлари ҳам фаол иштирок этиш Сараҳс — Маҳҳад темир йўли очилган кунлари бизни жаҳон денгизлари билан боғловчи яна бир йўл — Транскавказ йўлида мунтазам ҳаракатларни йўлга қўйиш юзасидан давлатлараро би-тимлар имзоланди. Биз Россия ҳудудидан угувчи мавжуд йўлдан ташка-ри бир йўлга яна иккита катта темир йўл тармоғига эга бўлди. Ҳам Форс курфазига, ҳам Қора денгиз соҳиллари Грузиянинг Потт бандагроғига темир йўллар орқали борадиган бўлди. Ўзбекистон Президенти Исом Каримовнинг Озарбойжон ва Грузия республикаларига расмий ташрифи чоғида Европа ва Осиёни яқинлаштирувчи, давлатларни бир-бирига энг яқин масофалар орқали боғловчи бу магистралнинг аҳамиятига жуда катта ҳисса берилди. Бу йўлнинг шарофати билан Урта Осиё ва Кавка-зорт республикаларининг иқтисодий ва маданий муносабатлари ҳам янги босқичга киратирилди. Шу муносабат билан қўшма давлат-лараро битімлар, ҳамкорлик ҳужжатлари имзоланди.

Айни пайтда қатор Европа мамлакатлари ҳам бу янги магистралдан фойдаланиш истиқболларига катта қизиқил билан қарамоқдалар. Ўзбеки-стон Президентининг кўни кеча икхоясига етган Руминия Республика-сига ташрифи чоғида Ўзбекистонни жаҳон билан боғловчи янги йўл-ларнинг истиқболлари тилга олинди. Жумладан, Ўзбекистон Транска-каз йўли орқали Европага борадиган юкларини олиб ўтишда Руминия-нинг Қора денгиз бўйидаги бандагрларини ҳам фойдаланади.

Руминия Президенти Ион Илиеску тасдиғига биноан бу мамлакатга расмий ташриф буюрган юртбошимиз сафари чоғида Ўзбеки-стон — Руминия дўстлиги ва ҳамкорлиғига ҳуқуқий асос берадиган, халқларининг маънавиятига хизмат қилувчан ҳужжатлар имзоланди. Мам-лакатларимиз ўртасида янги иқтисодий муносабатларни қатор топтириш юзасидан қатор тадбирлар белгиланди.

Жаҳон давлатларини бир-бирига яқин масофалар орқали боғловчи янги йўллар, янги ақшаулар жаҳон тараққиётга, умуминсоний муно-сабатлар раванқига хизмат қилади.

М. АБДУЛЛАЕВ

КУЙ АВЖИДА... Шўрва КЕЛМАСИН

Қасбим бутунлай бошқа бўлса-да, санъатни жон-дилдан севаман. Айниқса, қушқич-чилик санъатини. Ҳозир радиода, телевиденида, тўйларда нима кўп — янги қушқичлар кўп. Ҳаммаси зур, эқимли дея олмаيمان, аммо кейинги пайтларда иждоқор-ларимиз бу борада анча-мун-ча ютуқларга эриштиётганини ҳам тан олинмиш керак.

Мустақиллик шодоналарида деярли барча юзлук қушқич-чиларимиз эл олдига чиқиб, журвовоз бўлиб «Халқ бул, элим» қушқини қўйишгани-да ҳар қандоқ кишининг ҳам юраклари сел бўлиб кетди. Бизга бугун мана шундай таъсирчан қушқичлар керак. Болаларимизга, ешларимизга, аскарларга ва ҳатто... кеска-ларга ҳам муносиб қушқичлар керак. Ортиқча зур келмайди-ган, роҳатланиб, ҳар ким им-кони даражасида бир-биринга эргашиб қўйлайдиган заъба-хш қушқичлар керак. Бизда ҳа-мон бундай қушқичлар кам.

Бу ҳақда уйлаганимда, ме-ни иккита нарса ташвишга со-лади. Биринчиси, бу — қушқин-ни тинглаш санъати, туғри-роғи тинглаш одоби. Яқинда, бир йигинда, ҳофиз йигит мўмтоз қушқичлардан бирини роса берилиб қўйлаётган эди, тўйбошилардан бири юғуриб келди-да, «Ука, биров тухтаб туринг, фалончи фалончие-вичлар келиб қолишди», деб ашулани тақат-тақ тухтади. Бу, ахир, жуда маданиясиз-ликку, озгина сабр қилиб ту-ришга бўлмасмиди? Бошқа бир ҳолат — қушқинча ашула

энди бошланганида дастур-хонга таом тортилади, узат-узат бошланиб, ҳамманинг фикри бўлинади. Бу ҳақда хо-физларимиздан бири бир ва-қтлар маъбуотда жуда кую-ниб гапирган эди. Театр-томоша залларимиз-ни олайлик. Концерт бошлан-ганидан кейин, одағда, биров-бирова халақит бермаслиги керак. Бизда-чи? Кимдир кеч қолган, кимдир жой ахтариб юрган, урнига утириб олган кишини турғизаётган, бўғед-дан егулик олиб келаётган, шарақлаб қўлаётган...

Иккинчиси. Қани айтايликчи, Маъмуржон Узо-қов, Жураҳон Султонов, Ко-милжон Отанқезов, Ҳожиҳон Болтаев каби аллома санъат-корларимизнинг ҳамма қу-шқичлари ҳам мағнит тасма-сига туширилганми? Ганижон Тошматовдан, Муҳиддин Дар-вишевдан, Рустам қизқидан, қандай езувлар қолди? Нима демоқчиман? Санъаткорни-

нинг кексайишини эки пенсияга чиқишини кутиб утирмайлик. Вақтида езиб олайлик, тасвирга туши-риб қўйايлик, келажак ав-лодлар учун маънавий бойлик сифатида ас-райлик. Фаттоҳдон Мама-далиев, Очиқдон Отахо-нов, Ҳасан Ражабий, Тур-ғун Алматов, Фахриддин Умаровлар қаторида нис-батан еш санъаткорлари-миз — Муножот Йўлчи-ва, Марям Сатторова, Аб-дуқўшом Исмоили, Маъ-муржон Тожиев, Зами-ра Сулонова, Матлуба Да-лабоева, Обид Асомов, Мирзабек Холмедовларни-нг иждоқларини ҳам тўла-қонли қилиб езиб олсак ёмон бўлмас. Ахир, ҳар ишнинг уз вақтида бўла-ни яхши эмасми? Бундай қилмасак, кейинчалик фо-нограммага зур бериб, нав-қиронлик йилларининг навқирон овозини кекса-ликка мажбуран пайванд қилишга мажбур бўламиз.

Абдужаббор ХАЛИЛОВ

КУТУБХОНА — МАЪРИФАТ МАСКАНИ

Ўзбекистон Республикаси Ма-даният ишлари вазирлиги томо-нидан утказилган «Кутубхона еш-лар камолотида» деб номланган республика кўрик-танловни яку-нланди. Вазирлик тизимидаги ку-тубхона шаҳобчалари ўртасидаги бу кўрик-танлов уч босқичда ўт-ди. Биринчи босқичда, туман ми-қёсида биринчиликни қўлга киритган кутубхоналар вилоят бўйича иккинчи босқичда голдлик учун кураш олиб борди.

Сунти босқич республика миқёсида утказилди. Қуристан-лод якунига кура Сурхондарё ви-лояти, Шўри тумани марказлаш-ган кутубхоналар тизими МКТ-нинг 23-шаҳобчаси ҳамда Навоий вилояти, Қизилтепа тумани МКТ-нинг 19-шаҳобчаси голд деб то-пишди.

Иккинчи урн Анджон ви-лояти, Жалолқудук тумани МКТ-нинг 2-шаҳобчасига, Самарқанд вилояти, Жомбой тумани МКТ-нинг 7-шаҳобчасига, Фарғона ви-лояти, Учқўприк тумани МКТ-нинг 22-шаҳобчаларига насиб этди. Қуристанлодда Қорақалпоғистон Республикаси Кеғейли тумани МКТнинг 17-шаҳобчаси, Хоразм вилояти, Урганч шаҳар Р. Мажи-дий номидаги МКТнинг 6-шаҳоб-часи, Наманган вилояти, Поп ту-мани МКТнинг 47-шаҳобчаси ҳам-да Бухоро вилояти, Қогон тумани МКТнинг 5-шаҳобчалари фа-хрли учинчи урнини эғиллашлар.

Голдлар Ўзбекистон Респу-бликаси Маданият ишлари вазир-лиги томонидан таъсис этилган пул мукофотлари ва Фахрий ер-ликлар билан тақдирланшлар. Республика миқёсида утказил-ган бундай катта тадбирга соғу-қонлик билан қараган Житзах ва Қаққадарё вилояти маданият иш-лари бошқармалари муносидади хо-ндиларининг эғтиборсизлигини

Асримиз бошларида машҳур педагоглардан бири «Болалар тарбияси бўлиб кетяпти», деб хитоб қилган экан. Бу гапни аср поенида такрорлаб утири-шимизнинг боиси бор. Чунки бугун ҳам айнан шу масала қў-лаб мунозараларга мавзу бўляпти. Маъбуотда, радио, телевизи-декида бу ҳақда жиғиди фи-қрлар айтыляпти. Гоҳида эса мактаб ва боғчаларда тарбияга етарли эғтибор берилмаётир деб кескин таъқид қилмаётир. Лекин бу борада ота-она, ма-ҳалла-қўра, жамоатчиликнинг туғган урн ҳақида кам гапир-илаётир. Баъзиларнинг назари-да мактаб болага ҳам илм, ҳам тарбия бериши керак. Мана шундай тасаввурдан бирор жи-ғонт еси эғри йўлга юрган ус-пирин ҳақида гапирилмайти, мактабдагиларнинг қузи қаёқ-

ФАЙЗУЛЛА ХҲҲАЕВ ВА ЖАДИДЧИЛИК

«Мухолиф зйеллар тўдаси» ҳаракати қандай қилиб «миллий тараққиёт ҳаракати»га айланди? Ўзбекистон тарихининг шундай ажайиб саҳифалари борки, улар узок вақтлар мо-байида унутилиб, ехуд ком-мунистик мафкура ақидалари-га мослаштириш учун нотуғри талқин этиб келинди. Жадид-чилик тарихи ана шулар жум-ласидан бўлиб, фақатгина ян-ги давр — мустақиллик даври-га келиб холисона таҳлил олишга муваффақ бўлди. Маълумки, жадидчилик Мар-улкаларнинг умумжаҳон тарақ-қиётдан тобора ортда қолаёт-гани, эрк учун интиқилларни-нг бостирилиш сабаблари, на-ржафат иқтисодий соҳада, балки диний ақидалараслиқ натижа-сида маънавий соҳада ҳам юза-га келган турғунликни чуқур англаб етдилар ва бу уларнинг онғида жамятини ислоҳ этиш гоғяларини уйғотди. Бусиз та-раққиётни тасаввур этиб бўлмас эди. Ватанимиздаги бу ислоҳот-

ТАРИХ ВА ТАҚДИР

казий Осиёда Осиё ва Евро-падаги илгор ислоҳотлар оқи-ми таъсири остида XIX аср охири XX аср бошларида ву-лоҳотлар учун олиб борилган ҳа-ракатларнинг фалсафий тажри-басини таллаб олиб, бу тажри-бани илмий асосда қайта иш-лаб чиқишга интиқли, айни пайтда ижтимоий тараққиёт йў-ллари ҳақидаги турли қарашлар-нинг туқнашуви майдони бўлди.

ЭРТАНИ УЙЛАЙЛИК

да, уқитувчилар қаёққа қараш-ди, деган таъна-дашномларни тез-тез эғитиб турамыз. Барча ривожланган давлатлар-да мактабда аввало илм учоғи си-фатида қаралади. Ота-она болас-ни мактабга саводли қилиш учун, беради. Унинг тар-бияси билан эса узларни шугулдани-шади. Дарсларга қатнашмай, бозор-га чиқиб, қунига икки юз, уч юз сум пул топиб келаётган болас-ни алқадан ота-она ҳеч қачон эзи-ни айблмайди. Мактабга қатна-ганда нима буларди, уқитишчи-ни билди, шунинг уз етарли, деб уйлайди у. Боши деворга урилганда эса мактаб эсига туша-ди. Кимдир айбаш керакку ахир! Гоҳида бурчак-бурчакда ту-ланиб, синарет тутатиб турган ус-пиринларни қуриб, уйга кириб китоб уқиса еки бирор бир маш-ғулот билан шугулланса бўлмасмикин, деб уйлаб қола-ман. Лекин узлар ҳар кун шундай утиради. Бунинг от-оналари ҳам билишди. Аммо илдишмайди. Бъзан бунга вақтлари бўлмайди. Яқинда марказий кутубхона-лардан бирига кириб кутубхона-чидан ҳузуриниқизга мактаб уқу-вчилари ҳам келиб туралми, деб есурадим. Кутубхоначи эса нафа-

КИМНИ АЛДАШ ОSON?

— Алдагани бола яхши... Менимча, бу иборала болаларни алдаш керак, деган фи-қрлан кура болалар ипонуван-дир, деган маънога қўпроқ ур-ғу берилган. Қашмиий эрталару дoston-лар мазмун-мундарижаси ИШОНЧ асосига қурилган. Давниэл Дефо, Фенимор Ку-пер, Жек Лондон, Чингиз Айт-матов каби машҳур адиблар-нинг болаларга бағишланган асарлари пойдевори — ИШО-НЧ. Шунинг учун уларнинг Ро-бинзон Крузо, Чингачук, Оқ суёулқитиш, Оқ кема, Шоҳдор Онабуғу каби қаҳрамонларини бутун дуне болалари сениш-ди, деган ишонимда. Бундай асарлар узбек адабиётида ҳам қўлаб яратилган. Улар ҳамон еш китобхоналар томонидан се-либ уқилаётгани — уша юко-рида айтганимиз — ИШОНЧ-нинг даволотирид. Лекин бугунги ақшолдан қу-нилимиз туқми? Болаларга атаб езилаётган китобларимиз талаб даражасидими? Афууски, бу са-волларга ижобий жавоб қайта-риб қилин. Аниги, болалар кит-обларига булган эғтибж ҳамон мавжуд. Бозори қаққон, енгил-еши алданиб билан бу эғтиже-ни қондириб бўлмайди. Болалар туғли катталарнинг ҳам ҳақсизлигини шир қилдиган «уз ҳисобидан нашр этилган» ба-дий саз асарлар билан болаларнинг ишончини сунис-теъмоқ қилмайлик. Яқинда Ўзбекистон Респу-бликаси Езувчилар уюшмасида Утказилган давра суҳбатига мана шу муаммоларга бағишланди. Уни Уюшма болалар алданиш кенгаши раиси Сафар Барноев кириш сўзи билан очди. Давра суҳбатига Езувчилар уюшмаси раисининг биринчи урнбосари Йўлдош Сулаймон, болалар адиблари Ҳаким Назир, Пулат Мумин, Эркин Ма-ликков, Раҳмат Азизжўраев, шоир Муҳаммад Юсуф ва бол-қалар иштирок этиб сўзга чиқ-дилар. Еш алданишунсо олим Диг-лод Ражабов бутунгиз болалар шеърини ҳақида маъруза қил-ди. Давра суҳбатига болалар шир, биетини ривожлантириш тад-бирлари белгиланди.

6-бет

Актриса Лола ЭЛТОЕВА

М. АҲМЕДОВ

Давоми иккинчи бетда

М. РАВШАН

Урол СОДИҚ

ОНАМ

Йўларга термулсам.
Марғилон кўринур
Ва унда паршон
Бир жаҳон кўринур.

Мухтарама УЛУҒ

БАҒИРДА ЮКСАЛГАН ҚАДРИНИҲ ШОҒИ

Онам.
Ҳақдан ҳақ талабам доим ман.
Омонат, ғанимат, қойимман.

Бир баҳор қисмати бир қашидир,
Манглайда Ҳақ ҳукми — Ёзмишдир.

БУ КУНЛАР

Бу кунлар мисоли беҳазон
Наврўзага муборак остона.

ТАВБА

Кўнги, подолнинг бошинга етар.
Жон, дилим деганинг «жони»га кетар.

Баҳорни кўрмайсан, сарғайар боғлар,
Билмайсан — рост кун ким кимни сўроқлар.

Тонг — уфқ, шом — уфқ бир ҳақиқатдир,
Офтоб лавуллаб ул гапни айтур:

Кўнги оч, ютмасин лойқа уммонлар,
Бир умр йўлдошдир туман — гумонлар.

Бахтиёр АҲМЕДОВ

СУКУНАТИ
АММАЛАР ҲАЁЛИНИ

Денгизга талпиниб дарё оқади...
Одамчи? Қайққа шошади одам?

Чуқур тубликларни тинглаб юлдузлар...
Одамчи? Нимани тинглайди одам?

Денгизгача дарё узо-оқ оқади
Қўққа бўй чўзиб тоғ минг йиллаб яшар

Илдизлар тушунар, Она Заминни —
Одам на ўзини тушуниб нетар

Кеча юрган эдим осмонда учиб,
Бугун пойимда ер турибди собит,

Унинг аҳолини ўйлаганимда
ичимни тирнайдди, ажабтовур ҳис:

Оққунга ўхшайди сенинг нигоҳинг!
тон-тоза кўзларим уммонларида

Айт, Ой шувласини қандай кўчайин,
қандай эркалайин япроқни узмай —

Заррин-заррин сочлари тўзиб
олислардан Кўш келади

Қарши педагогика билим
юртида Ўзбекистон халқ

Адиб билан мулоқот
юрти халқ таълими, маърифат

Абдуллаев ва бошқалар О.
Екубовнинг янги асарлари,

Турсун момонинг севинчи ичига сиғмайди,
узини қуйгани жой тополмайди.

Кейинчалик, Бердиёр бой қизларидан
бирини Эргашга бериб узига қувб қилиб олибди,

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Мана, ҳозир момонинг саккиз невараси бор.
Шуларнинг орасида Турсун момодан кўпроқ

Қаерга бординг?
Бир ошман билан тунда узокроққа юк

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

Қиттай, а?» деб қулган эди Турсун момо
бармоғини лабига босди, уят бўлади, дегандек

САНЪАТИМИЗ БИЛИМДОНИ

Фалсафа фанлари доктори, профессор, Ҳамза номидаги Давлат мукофоти совриндори Тилаб Маҳмудов бугун ўзининг 60 йиллик кулуг туйғини нишонламоқда...

Турғунлик давридаёқ Тилаб Маҳмудов ўз илмий ишлаш шуралари эсан эди: «Инсонни муҳассаби ҳақида сифатида ўрганиш лозим. Бу муҳассабилик эса табиатдаги омиллар муштараклигида ташкил топади...

Диссертация ҳимояси муваффақият билан ўтди. 1966 йилдан бошлаб эса у Тошкентдаги Санъатшунослик илмий-тадқиқот институтида илмий ҳодим бўлиб ишлаш бошлаган...

Т. Маҳмудов эстетика бўйича фалсафа фанлари доктори унвонини олиш учун тайёраган диссертациясини ҳам муваффақият билан ҳимоя қилди. 1983 йили маъмурият томонидан «Ўзбекистон тасвирий санъат эстетикаси» номи остида китоб бўлиб чиқди.

1968 йилдан бошлаб Т. Маҳмудов расомлар уюшмасининг аъзосидир. 1972 йили Ўзбекистон Расомлар уюшмаси бошқармаси раисининг биринчи ўринбосари бўлиб сайланди.

1973 йили ГДРда ўтказилган баъдий танқидчилик бўйича Халқаро симпозиумда катнашди. Т. Маҳмудовнинг санъатдаги миллий ўзига хослик ҳақида қилган маърузаси симпозиум иштирокчиларида яхши таассурот қолдирди.

Ушбу олимнинг безарас маънавияти, талабаларнинг секинлиги устози, бир неча фан докторлари ва номзодларининг илмий раҳбарлиги.

С. НЕМЦОВИЧ, Ўзбекистон Расомлар уюшмаси аъзоси, санъатшунос, Таржимон Музаффар АХМАД, «Гулистон» журнали

Абдусайд ҚУЧИМОВ шэри Мустафо БАҒОЕВ мушқаси

МЕҲРИНГ БИЛАН ЯШАЙМИЗ, ВАТАН!

Еллар йўлимизга гонлар солганда, Чечаклар бўронда титраб толганда, Ботирлар шамширин кўлга олганда Сенинг меҳринг билан яшайдик, Ватан!

Ейилар устидан кулганда Шароқ, Алишер қалбида ёнганда чироқ, Қийнаб ўрғатганда Бобурни фироқ, Сенинг меҳринг билан яшайдик, Ватан!

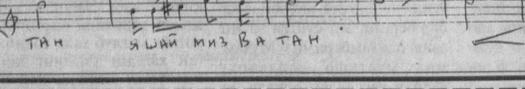
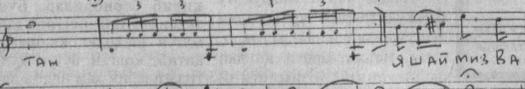
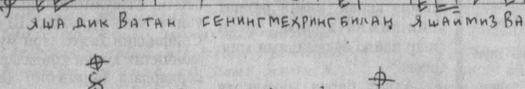
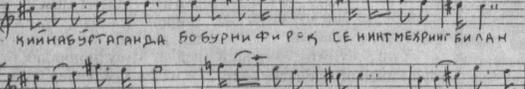
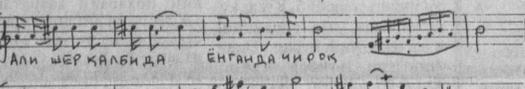
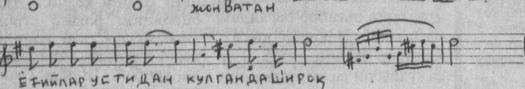
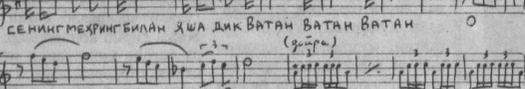
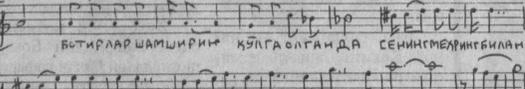
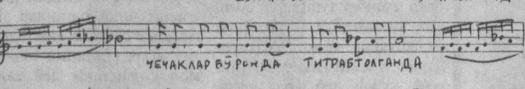
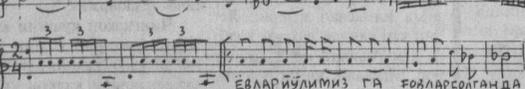
Боқийдир ўтса ҳам йиллар, асрлар, Амир Темур қурган илдий қасрлар, Нурга таллинганда Усмон Носирлар, Сенинг меҳринг билан яшайдик, Ватан!

Евқир баҳоқилар, девқор ўғонлар, Кўксини қўксинга қилиб қалқонлар, Турким, Туроним, деб тўққанда қонлар, Сенинг меҳринг билан яшайдик, Ватан!

Роса юз ўттиз йил кинжалланди дил, Кинжалланди оёқ, кинжалланди тил, Эрк деб ҳайқирганда Туркистондайд эл, Сенинг меҳринг билан яшайдик, Ватан!

Сен ҳали беқасб бўстон бўлгайсан, Бузуллар бағида дoston бўлгайсан, Жаҳонда энг юксак қўрғон бўлгайсан, Ўзбекистон, мангу яшнаб қулгайсан —

Сенинг меҳринг билан яшаймик, Ватан!

«РОСТ» БЎЛСА, РОСТ ЧАЛИНГИЗ!

турган бир муҳитда, мақом соझари бўзмаслик, уни камситмаслик хусусида қайтариб, хон томонидан фармон қабул қилиниши бугунги авлодлар учун, келажак учун асрлар давомида ибрат бўлгуси ҳужжатдир. Бундан 100 йил муқаддам мақомларни асраш, уни бизга ва келгуси авлодга бос-бутун, ривожлантириб етказиш борасида қайтарилган эканким, демек хавотирга асос бўлган.

қайта бошлади. Хоннинг амри вожиб, улса уладика, ишончи оқлаши шарт. Бобо бўломонни тер боса бошлади, қуй авжлангандан авжланапти ва табиийки, синов давқалари узайганидан узайиб, ҳамманнинг ҳолатига қаратилган. Қуй ярмидан анча ошганда Бобо бўломон қуз илгамас чаққонликда енбошига бир туғлаб олади. Ҳеч ким сезмаганидан барча созандалар ҳушунд бўлиб, қуйни юксак ижрода тамомлайдилар. Базм қатнашчилари, айниқса, меҳмонлар созандалар маҳорати таҳсинлар айтиб, хонга қатта миннатдорчилик билдирадилар.

турган бир муҳитда, мақом соझари бўзмаслик, уни камситмаслик хусусида қайтариб, хон томонидан фармон қабул қилиниши бугунги авлодлар учун, келажак учун асрлар давомида ибрат бўлгуси ҳужжатдир. Бундан 100 йил муқаддам мақомларни асраш, уни бизга ва келгуси авлодга бос-бутун, ривожлантириб етказиш борасида қайтарилган эканким, демек хавотирга асос бўлган.

қайта бошлади. Хоннинг амри вожиб, улса уладика, ишончи оқлаши шарт. Бобо бўломонни тер боса бошлади, қуй авжлангандан авжланапти ва табиийки, синов давқалари узайганидан узайиб, ҳамманнинг ҳолатига қаратилган. Қуй ярмидан анча ошганда Бобо бўломон қуз илгамас чаққонликда енбошига бир туғлаб олади. Ҳеч ким сезмаганидан барча созандалар ҳушунд бўлиб, қуйни юксак ижрода тамомлайдилар.

АТИРГУЛААР ОЧДИ ЧИРОЙ

Иккимиз қарама-қарши ўтирибмиз. Биримиз қўйиб берса, бутун борлиқни лол этиб, қудайиб-йиғлатадиган актриса. Биримиз ана шундай истеъдодларни кунда-кунора «ойна жажон», театр сахналаридан кузатиб юрган оддий муҳлис — журналист. Иккимизнинг суҳбатимизни Сизга иланишдан аввал, яна икки қилининг фикрларини келтиришни лозим топдик. Дастлабки сўз Халқ артисти Еқуб АХМЕДОВА:

— Лола Элтосева изланувчан ёшлардан. Театримизга келганига кўп бўлгани йўқ. Аммо, шу қисқа даврга «Жинойт устидан ушлансин», «Чулпонбегим», «Соҳибқирон Темур», «Ерқинчи» каби спектаклларида бир неча ролларни ижро этди ва ўзининг кўп нарсаларга қодир эканини намоён қилди. Лоладан умидимиз катта.

риба курсига қабул қилинганман. Уша пайларда ҳамма нарсаси идеал қуз билан қарандик. Ҳаёлий парвозларимиз осмонларга сиймайдилик. Устозларимиз Марк Вайл, Вади Умаров шундай гуруҳ тузишганки, бунда интилишлари, ташқи куришишлари бир-бирига умуман ушмайилган йиғит-қизлар йиғиланди.

гим. Ота-онам ҳозирги премьераларимга келиб туришди. — «Ҳамза» театридаги илк ролларингиз? — 1994 йили «Жаҳолат алангаси»да Тутти Юсупованинг қичқина қизлари ролини ўйнадим. Шу-шу Тутти ошанининг менга назарлари тушиб, «Ҳамза» театрига тақдир қилдилар. Илк ролларим «Лайли ва Мажнун»даги Лайли, сунгур «Кулойим» эртақ-томошасидаги Золушка образлари бўлди.

уринда «Масхарабоз»даги Тешавойни эсладим. Мен фильм хотимасида томошабинни уйлар гирдобилан кутқариб, япаш япаш ва ёмон томонлари билан гузал эканлигини ифодалашим керак эди. Қўшигим ҳам шунга монанд: «Атиргуллар очди чирой, қара...» Лола билан алламаҳалгача суҳбат қурдик. У пишириқларга уста, қўли гул киз экан. Иштиқ билан «Саҳна нуққа» сабоқларида ёл олган Чеховнинг «Очқуз», Чингиз Айтматовнинг «Оқ кема» асарларидан узундан узок монолоқларидан еди уқиб берди. Мен эса санъатнинг жозиб сеҳрига мафтун эдим.

